

මිනෝටමුල්ල ව්‍යසනය: නිවාස පොරොන්දුව ඉටුකර ඇති බවට පව ගොනමින් පෙසප ආන්ඩුව ආරක්ෂා කරයි

ස්වාධීන කමිකරු පරීක්ෂන කමිටුවේ වාර්තා කරුවන් විසින් 2017 නොවැම්බර් 28

මිනෝටමුල්ල කසල කන්ද නාය යැමේ අනතුරින් අවතැන් වූ පවුල් වලට නව නිවාස ලබා දෙන බවට ආන්ඩුව දුන් පොරොන්දුව ඉටුකර ඇතැයි, මිනෝටමුල්ල කුණු කන්දට එරෙහි ජාතික ව්‍යාපාරයේ ලේකම් හා පෙරටුගාමී සමාජවාදී පක්ෂයේ නායකයෙකු වන නුවන් බෝපගේ, නොවැම්බර් 11 දා *ඩේලි මිරර්* පුවත්පතට ප්‍රකාශ කර තිබුණි.

ආන්ඩුවට සුදුසු තවරමින් බෝපගේ කරන මෙම ප්‍රකාශය අසත්‍ය මෙන්ම විසඳුරැයි.

ලබාදී ඇති නිවාසයන්ගේ තත්වය මෙසේය. අනුප්‍රාප්තික ආන්ඩු විසින් කොලඹ නගරයෙන් බලහත්කාරයෙන් ඉවත් කල පවුල් අතරින් කොටසක් පදිංචිකරවීම සඳහා සාලමුල්ලේ ගොඩනගන ලද "ලක්සද සෙවන" මහල් නිවාස මිනෝටමුල්ලේ විපතටපත් පවුල් 68 කට ලබාදී ඇතත් ඒවායේ නීත්‍යානුකූල අයිතිය ඔවුන්ට ලබාදී නොමැත.

ප්‍රමිතියෙන් තොර සහ ඉතා අඩු ඉඩකඩකින් යුත් මෙම නිවාස පදිංචියට නුසුදුසුය. මෙම නිවාස ගොඩනගා වසරක් ගතව ඇති අතර බිත්ති පුපුරා ඇති අයුරු නිවැසියෝ *ලෝක සමාජවාදී වෙබ් අඩවි (ලෝසවෙඅ)* වාර්තාකරුවන්ට පෙන්වූහ.

මැදිවිශැති, එක්දරු මවක් වන ඩී. මලර්මදී ප්‍රකාශ කලේ තමන් මුහුණ දී ඇති මූලික ගැටලු කිසිවකට තවමත් විසඳුම් ලැබී නැති බවයි. "අපිට මේ තට්ටු ගෙවල් ගැන කිසිම විශ්වාසයක් නැහැ" යයි ඇය පැවසුවේ ගෙය පුරා බිත්ති පිපිරීමට පටන්ගෙන ඇති අයුරු පෙන්වමිනි. "මේ ගෙවල් හදල අවුරුද්දයි, දැනටම බිත්ති පුපුරනවා." කොරිඩෝවේ හා විදුලි සෝපානය අසල බිත්ති බරපතල ලෙස පුපුරා ගොස් ඇති අයුරුද වාර්තාකරුවන්ට දැකගත හැකිවිය.

තව දුරටත් ඇය කියා සිටියේ "අපිට රු. 25 0,000 වන්දි මුදල තවම ලැබුණේ නැහැ. මම මිනෝටමුල්ලේ, ගේ ගන්නේ බොරුල්ලේ තිබුණ අපේ ගේයි ඉඩමයි විකුණලා. අවදානම් කලාපය කියල අපිව ගෙයින් ඉවත් කරලා මේ පුංචි ගෙට දැමීමේ වෙන කිසිම වන්දියක් නැතිව. ඉඩමට වන්දියක් දෙනවා කියල කිව්ව, ඒක හැමදාම කල් යනවා."

එම නිවාස සංකීර්නයේ නව ගොඩනැගිල්ලක් නොවැම්බර් 8 වනදා ජනාධිපති මෛත්‍රීපාල සිරිසේන විසින් විවෘත කල අතර, මිනෝටමුල්ලේ අවතැන් වූ පවුල් පදිංචි කිරීමට නියමිත බව ආන්ඩුව ඔප් වඩවමින් ප්‍රකාශ කලේය. මේ නිවාස කලින් ලබාදුන් මහල් නිවාස වලට වඩා ප්‍රමිතියෙන් ඉහල බවත්, රජයේ ප්‍රචාරක මාධ්‍ය මගින් වාර්තා කෙරිණ.

නමුත් එහි ගිය *ලෝසවෙඅ* වාර්තාකරුවන්ට දැක ගත හැකි වූයේ, තවමත් වැඩ අවසන් නොවූ ගොඩනැගිල්ලකි. එය කලින් ලබා දී ඇති, නොයෙකුත් ප්‍රශ්න ගහන මහල් නිවාස වලට කිසිසේත්ම වෙනස් නොවීය. වර්ග අඩි 450 ක් යයි නිල වශයෙන් ප්‍රකාශ කර තිබුණත්, වැඩබිමේ කමිකරුවන් හා නිලධාරීන් කියා සිටියේ නිවෙස් වල ප්‍රමාණය වර්ග අඩි 400ක් පමණක් බවයි. ඉතා කුඩා සාලයකින්, තනි පුද්ගලයෙකුටවත් ප්‍රමාණවත් නැති වැසිකිලියකින් හා තනි කොන්ක්‍රීට් ලැලේක් යොදා සකස් කල මුලුතැන් ගෙයකින්, කුඩා කාමර දෙකකින් සමන්විත වන මෙම නිවාස, ප්‍රශ්න ගහන, මුවදොර උයන, මෝසර පුර, සිරිසඳ සෙවන ආදී මහල් නිවාස වල ආකෘතියෙන් කිසි සේත්ම වෙනස් නොවේ.

සාලමුල්ල නිවාස සංකීර්නයේම ඊ කොටසේ පදිංචි කරවා ඇති මිනෝටමුල්ලේ අවතැන් වූ පවුලක සිටි දරු මවක් වන පද්මලතා ප්‍රකාශ කලේ, නිවාස අහිමි වූවන්ට මුලින්ම සහන වශයෙන් සමහර පවුල් වලට ලැබුණු රුපියල් 25 0,000 මුදලවත් තවම ලැබී නැති බවයි. "මගේ එක පුතෙකුට මොලයේ ගෙඩියක් තියන නිසා හැමදාම අසනීපයෙන් ඉන්නේ, ඉතින් නිතරම අපි ඉස්පිරිතාලේ එහෙම යනවා, හුගක් දවස් වලට ලිෆ්ට් දෙකෙන් එකක් කැඩිලා. මේ ඔක්කොම ප්‍රශ්නත් එක්ක තට්ටු නිවාසෙක 11 වෙනි තට්ටුවේ ජීවත් වෙන්න හරි අමාරුයි."

ලෝසවෙඅ වාර්තා කරුවන්ට බොහෝ දෙනෙකු කියා සිටියේ තම ප්‍රශ්න කිසිවක් විසඳී නැති බව සහ ආන්ඩුව බොරු ඇස්බැන්දුම් වලින් ජනතාව මුලා කරන බවයි. පෙසප ය සහ බෝපගේ ඉදිරිපත්ව සිටින්නේ, පැවති රාජපක්ෂ ආන්ඩුවට හා සිරිසේන ආන්ඩුවට එරෙහිව පලාත් වාසීන්ගේ කෝපය වර්ධනය වන තත්වයේදී ආන්ඩුව සහ ධනේශ්වර සංස්ථාපිතය ආරක්ෂා කිරීමට යි.

පෙසපගේ නායකත්වයෙන් ගොඩනැගූ "මිනෝටමුල්ල කසල කන්දට එරෙහි ජනතා ව්‍යාපාරයේ" අරමුණ වූයේ කසල කන්දට එරෙහිව කලෙක සිට වැඩුණු මහජන විරෝධය, කමිකරු පන්තියේ ස්වාධීන දේශපාලන ව්‍යාපාරයක් දෙසට වර්ධනය වීම වලකාලීමයි. පෙසප විසින්, ධනපති ආන්ඩු

වලට බලපෑම් දැමීමේ සීමාව තුළ පලාත් වාසීන් දිගු වසර ගනනාවක් තුළ සිරකොට සිටියදී එය නායගොස් නිල වශයෙන් ජීවිත 32ක් අහිමිව 8 දෙනෙක් අතුරුදහන් විය.

පවුල් 198ක දහසකට වැඩි පිරිසක් මින් පීඩාවට පත්වූ අතර ගෙවල් 146 ක් පුර්ණ හෝ අර්ධ වශයෙන් විනාශ විය. අනතුරුදායක කලාප ලෙස නම් කිරීමෙන් පසු තවත් පවුල් සිය ගනනක් ඉවත් කර ඇත. මහජනයා පවසන පරිදි ජීවිත විනාශය නිල ගනන් ගැනීමට වඩා විශාලය.

අවතැන්වූවන්ට නව නිවාස ලබාදෙන තෙක් සපයන බවට ආණ්ඩුව පොරොන්දු වූ ගෙවල් කුලී සහ දීමනා ලැබී ඇතැයි ද තවත් "බොහෝ වැඩසටහන්" ආණ්ඩුව විසින් ක්‍රියාත්මක කර ඇතැයි ද බෝපගේ පවසයි.

බෝපගේ විපතට ගොදුරුවූවන්ට ලබාදී ඇතැයි පවසන දීමනා එකින් එක ගෙන පරීක්ෂා කර බැලීමේදී හෙලිදරව් වන්නේ මහජනතාව තවමත් සිටින්නේ කිසිදු ප්‍රශ්නයක් නොවිසඳු තත්වයේ බවය. බෝපගේ මෙම ප්‍රකාශය කර සතියකට පසුව නොවම්බර් 17 දින මිනෝවුල්ල කසලේ කන්දේ ගිනිගැනීමක් සිදුවිය. කන්දේ මුදුන සිදුවූ ගිනි ගැනීම ගිනිනිවන හමුදාවේ මැදිහත් වීමෙන් මැඩලුවද කන්ද අවට පදිංචි කරුවන් මෙතෙක්ද ජීවත්වන්නේ අනතුරුදායක තත්වයේය.

මීටර 20ක් පමණ උස අක්කර 22ක පැතිරී තිබූ කසල කන්ද තුළ රැඳී ඇති "මෙතේන්" වායුව ඉවත් කිරීමට හෝ ජලය කාන්දුවීම වැළැක්වීමට කිසිදු පියවරක් ගෙන නැත.

කුනුකන්දේ පිවිසුම් දොරටුව අසල නිවසක ජීවත් වන සිවු දරු මවක වන කුමුදු කියා සිටියේ, එදින දවල් හා හවස ගිනි ගැනීම දෙකක් ඇති වූ බවයි. "ගිනි නිවන හමුදාවෙන් ආව, ඊට පස්සේ පොලීසිය දාල අපි ඒ පැත්තට යන එක නතර කලා. දැන් ආපහු අපි ඉන්නේ කන්ද කඩා වැටුන දවස් වල වගේම බයකින්, ඊයේ ඉඳන් මට නින්ද යන්නෙන් නැහැ."

"කසල කන්දෙන් ජනතාවට එල්ලවෙලා තියෙන තර්ජනය ගැන ආණ්ඩුවට මොනම තැකීමක්වත් නැහැ. ප්‍රශ්න විසඳනවා තියා මිනිස්සුන්ගේ ජීවිත ගැනවත් ආණ්ඩු කිසිවක් සලකන්නේ නැහැ, ඒකයි ඇත්ත." මේ කසල කන්දෙන් ජනතාවට එල්ලවී තිබෙන තර්ජනය ගැන කිසිදු විද්‍යාත්මක තක්සේරුවක් බලධාරීන්ට නොමැති බව ඇය පෙන්වා දුන්නාය.

මේ ගිනි ඇතිවී ඇත්තේ, ඕනෑම ඝන අපද්‍රව්‍ය රඳවනයක, අපද්‍රව්‍ය දිරාපත්වීමේදී ස්වභාවිකව ජනනය වන අතිශයයන්ම දාහය "මෙතේන්" වායුව හේතුවෙන් බව වාර්තාවේ. දහක දෙකක් පුරා ටොන් මිලියන තුනකට අධික කසල ප්‍රමාණයක් බැහැර කර ඇති මිනෝවුල්ල කසල කන්ද තුළ අධික මෙතේන් ප්‍රමාණයක් ගැබ්වී තිබිය හැකි බැවින්, එය ගිනි

ගැනීමේ බරපතල අවදානමක් නිරතුරුව පවතී.

ඝන අපද්‍රව්‍ය කලමනාකරන ඉංජිනේරු විද්‍යාවේ පිලිගත් ක්‍රම වේදය නම්, මෙලෙස ජනනය වන මෙතේන් වායුව එකතු කර එය සුරක්ෂිතව දහනය කල හැකි නල පද්ධතියක් සෑම අපද්‍රව්‍ය රඳවනයකම තිබිය යුතුයි. යම් හෙයකින් එවැනි නල පද්ධතියක් නැති කසල කන්දක් වසා දමන විට, නල පද්ධතියක් පසුව සවිකිරීම අත්‍යාවශ්‍ය වේ.

මෙවැනි විද්‍යාත්මක ක්‍රමවේදයන් අනුගමනය කරනු නොමැතිව, කසල රඳවනයක් වසා දැමීමේ මූලිකම හා අවම පියවර වන, ජලය හොඳින් බැස යන ආකාරයෙන් හා ජලය කසල තුළට කාන්දු වීම අවම වන ආකාරයෙන් කන්ද මතුපිට පස් යොදා ආවරනය කිරීමවත්, මේ ව්‍යසනය සිදුවී මාස හතකට පසුවත් තවම සිදුකර නැත.

මිනෝවුල්ල විපතට පත්වූවන් මුහුණ දෙන තවත් බරපතල ප්‍රශ්නයක් වෙතට ගෘහනියක් අවධානය යොමු කලාය. "කුනු කන්ද කඩා වැටුනගින් පස්සේ අපේ ලමයි ගිය රාහුල ඉස්කෝලේ වැහුවා. ඊට පස්සේ මාස ගනනාවක් හිටිය ඉස්කෝලයක් නැතිව. දැන් කොලොන්නාවේ ටෙරන්ස් විද්‍යාලයට ඇතුලත් කරලා තියනවා. එකේ ලමයි හුගක් වැඩියි, පහසුකම් අඩුයි, මේ කිසිම දෙයක් බලන්නේ නැතිව තමයි රාහුල ඉස්කෝලේ වහල, ටෙරන්ස් විද්‍යාලයට ලමයින්ව මාරු කලේ ඉතින් අපේ ප්‍රශ්න විසඳුව කියන්නේ මේකටද?"

මාසික කුලී ලබාදුන් බව බෝපගේ පවසන නමුත් මහල් නිවාස ප්‍රතික්ෂේප කල අයට දෙන බවට පොරොන්දු වූ රුපියල් 50,000 ක මාසික කුලිය ලැබී ඇත්තේ මාස හතරකට පමණි. දුන් මාස හතක් ගතවී ඇති තත්වයේදී එම නිවැසියන් බරපතල ගැටලුවකට මුහුණදී සිටියි.

මිනෝවුල්ල ව්‍යසනයේදී ආණ්ඩුව දුන් පොරොන්දු ඉටුකර ඇතැයි යන අදහස මහජනතාව ගිලිවීමට පෙසප උත්සාහ දරන්නේ තම බලපෑම් දැමීමේ දේශපාලනය සාර්ථක එල දරා ඇති බව ඒත්තු ගැන්වීමට සහ අර්බුදයේ ගිලී සිටින ආණ්ඩුවට ගැමීමක් ලබා දී ධනපති ක්‍රමය ආරක්ෂා කර දීමටයි.

මිනෝවුල්ල කසල කන්දට එරෙහි අරගලය ධනපති ආණ්ඩු වලට බලපෑම් දැමීම තුළ කොටු කලා සේම නිදහස් අධ්‍යාපන අයිතිය ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා පෙරට පැමිණි සිසුන්ගේ අරගලය, පෙසප සහ ඊට අනුබද්ධ අන්තර් විශ්ව විද්‍යාල ශිෂ්‍ය බලමන්ඩලය යටතේ ධනපති ආණ්ඩුවට බලපෑම් දැමීමේ වැඩපිලිවෙලක ට කොටු කර දැන් ඒ සටන පාවාදී ඇත.

පෙසප යේ මෙම ප්‍රතිගාමී දේශපාලනයේ සබැඳි අරමුණ වන්නේ ධනපති ආණ්ඩු ක්‍රියාවට දමන අධිරාජ්‍යගැති වඩපිලිවෙලේ ගොදුරු බවට කම්කරුවන්, දුගීන් හා සිසුන් පත්කරලීමයි.